

EDITORIAL

La revista *Assaig de Teatre* ha arribat amb aquest actual lliurament al número 5-6. S'hi han hagut de superar moltes dificultats però la voluntat de servei al nostre teatre s'ha pogut mantenir malgrat els inconvenients.

La trajectòria duta a terme ens ha portat a haver de plantejar-nos quines haurien de ser les futures línies d'interessos i comportaments de la revista. Tenim molt a prop no solament un canvi de segle, sinó també de mil·lenni i aquesta particular i irrepitable cruïlla ens condiciona i esperona a tots nivells.

En el temps que ha transcorregut des de la publicació del nostre primer número (desembre de 1994), aquesta revista ha acabat essent, possiblement, l'única que es publica en l'àmbit que li és propi, les arts escèniques en català, i una de les quatre que veuen la llum als Països Catalans. En adonar-nos del problema que comporta tenir tan poques revistes de teatre i el fet que s'hagin reduït tan considerablement els diaris de la ciutat de Barcelona, iniciem una secció de comentaris crítics duta a terme per estudiants o joves llicenciats que s'interessen per la teoria i la investigació teatrals.

Pensem que si podem continuar en aquesta línia i aprofundir-la es podrà arribar a configurar una nova línia generacional que vingui a reforçar la que des de les aules de la Universitat de Barcelona i dels laboratoris i cursos de l'AIET es va començar a gestar a principis dels anys vuitanta, en la qual han destacat Pere Alberó, Lakhdar Boustila, Antoni Bueso, Guillem Català, Fina Cavallé, Enric Ciurans, Víctor Fernández, Esperança Ferrer, Xavier Giménez, Jordi Giramé, Carles Gisbert, Pau Guix, Pablo Ley, Francesc Massip, Joan Matabosch, Òscar Muñoz, Xavier Padullés, Eduard Planas, Feliu Plasència, Magda Puyo, Rosa Sala, Mercè Saumell i Ramon Simó, entre d'altres.

Aquesta nova fornada s'ha d'enfrontar a un repte. Se'ls ha demanat que estudiïn i inventariïn la darrera generació d'autors, la formada per aquells escriptors que han nascut cap a l'any 1960. Així, a mesura que es configura aquesta generació d'autors, *Assaig de Teatre* voldria que es definís una mirada des de dintre de la generació d'autors i directores dels anys noranta.

Amb el número 5-6, aquesta revista va voler afegir-se als actes de commemoració del seixantè aniversari de la mort de Federico García Lorca. En aquesta ocasió hem volgut aportar documents poc coneguts a les nostres latituds, facilitats pel Departamento de Drama de la Universidad de Puerto Rico (Río Piedras); documents que poden ajudar a resituar la història i l'acceptació primera de l'*altre teatre* del gran autor granadí. L'operació mala memòria i voler escriure la història només des del rengle dels guanyadors i dels valors instal·lats en el poder teatral, està produint una increïble i inacceptable desinformació, la creació de molts oblits i el sorgiment de moltes llacunes. Donar a conèixer els treballs i els molts riscos assumits per la professora Victoria Espinosa ha estat un intent de reparar moltes injustícies i excessives desin-

formacions. El nostre petit homenatge a la gran directora Victoria Espinosa comporta, també, un homenatge a la Universitat i al teatre de Puerto Rico, que varen fer possible les estrenes mundials de dues obres parasurrealistes de García Lorca, obres que el teatre espanyol no va poder o no va saber recuperar fins al 1978 (*Así que pasen cinco años*, amb direcció de Miguel Narros) i fins a l'any 1987 (*El público*, amb direcció de Lluís Pasqual). En els darrers congressos sobre Lorca, a ciutats com ara Granada, Madrid i Còrdova, algun dels participants va dir que Lorca era encara avui en dia, malgrat la infinita bibliografia que ha generat, "un continent per descobrir". Els treballs que publica la nostra revista podran ajudar a demostrar l'oportunitat d'aquestes asseveracions.

Hem volgut ampliar la informació sobre els treballs duts a terme a l'estranger sobre Lorca amb tots els esforços que la gent de teatre d'Alemanya ha fet per donar a conèixer el teatre de Valle-Inclán. La tesi doctoral de Dolors Sabaté i Planas demostra el que es va dir en l'acte del seu doctorat: que Alemanya ha fet més pel teatre de Valle-Inclán que el mateix teatre espanyol.

També, dintre de la lluita contra l'operació oblit i mala memòria, ens ha preocupat de recuperar un dels representants de la segona promoció de la Generació del 27 o de l'altre vessant de la Generació Realista: l'aportació de Víctor Ruiz Iriarte. Recentment, Francisco Umbral (*El Mundo*, 10-V-97) es referia a Pemán i afirmava que aquest autor va acabar convertint-se en "l'escriptor més perillós per Franco". No es podria fer una afirmació semblant, a propòsit de Ruiz Iriarte, però sí seria convenient dir que va tenir actuacions d'una valentia política admirable que caldria començar a valorar. El record de Ruiz Iriarte es completa amb la informació sobre el massa desconegut teatre avantguardista de Màrius Verdaguer.

En aquesta voluntat de recuperar informacions oblidades, s'ha volgut retre homenatge a un dels pallassos més rics i suggestius del món del circ català, Manuel Vallés, *Totó*. L'excel·lent edició del VII Festival Internacional de Pallassos de Cornellà ens va demostrar que el món del circ, junt amb el del *music-hall*, són els més poc considerats per la nostra crítica. Només dos o tres crítics varen assistir amb una certa regularitat a un dels Festivals més interessants que es van produir l'any 1996.

Tot mirant al teatre del futur i l'estranya i lògica simbiosi que es produeix en els darrers anys de segle entre l'antropologia i el teatre, hem volgut incloure un dels textos del professor Manuel Delgado, un dels peoners a casa nostra d'aquesta orientació.

A més, en aquest número inaugurarem la publicació d'obres de teatre, en aquests cas de dos representants de dues generacions ben diferents, la de Joan Brossa, dels anys quaranta, i la d'Ignasi Garcia Barba, dels anys noranta.

És conegut l'interès de l'AIET per recuperar textos poc valorats però de gran significació històrica i estètica. Per això continuem estudiant la problemàtica

d'*En la ardiente oscuridad* però aquest cop vista des de la perspectiva de dos directius de l'Associació Catalana per a la Integració del Cec. També donem informació d'algun dels homenatges que el món de l'ensenyament secundari va fer a Buero Vallejo en ocasió del seu 80è aniversari. I, finalment, us informem que en el proper número farem una recuperació semblant amb *Homes i No* de Manuel de Pedrolo.